

Den Haag

Jaarverslag 2023

Gemeenteraad en Griffie gemeente Den Haag

Voorwoord

Terugblik griffier op 2023: Bouwen aan vertrouwen

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2023 aan van de gemeenteraad en de griffie van Den Haag.

De gemeenteraad vertegenwoordigt de Haagse bevolking, bepaalt in hoofdlijnen het gemeentebestuur en controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie.

2023 was voor de Haagse gemeenteraad een bewogen jaar. Na 3,5 jaar onzekerheid kwam er in april een oordeel van de rechtbank in de rechtszaak tegen raadsleden Richard de Mos en Rachid Guernaoui. Hierover is verschillende keren gesproken in de gemeenteraad, en in juni leidde dit tot een breuk in de coalitie. Daarom werden ook dit jaar verkenningen en een formatieproces op poten gezet. U leest hier meer over op pagina 4 en 5.

Bij de debatten over de uitspraak van de rechter en de formatie heeft de raad zichzelf ook een opdracht meegegeven: Bouwen aan vertrouwen. Dit was ook het onderwerp van de raadsconferentie die dit jaar in augustus plaats vond.

2023 was ook het jaar waarin het onderzoek naar de lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 werd afgerond. Het onderzoek 'Mooipraters. Maar ze luisteren niet' laat zien dat het hier om een ingewikkeld probleem gaat en dat het niet vanzelfsprekend is dat acties om de opkomst te verbeteren direct effect hebben. De duale raads werkgroep Opkomstbevordering concludeerde dat er geïnvesteerd moet worden in een gemeente die luistert, die resultaatgericht is en die eerlijk handelt.

Een van de speerpunten uit het opkomstonderzoek was het inzetten op de democratische participatie van jongeren. In dat kader hebben we afgelopen jaar een aantal nieuwe activiteiten opgezet. In 2023 werd het eerste kindervragenuur georganiseerd in de Haagse raad. De samenwerking met ProDemos voor ons scholenprogramma werd geformaliseerd, en samen hebben we afgelopen jaar ongeveer 40 schoolklassen ontvangen.

De gemeenteraad heeft dit jaar ingestemd met het voorstel van het presidium waarmee de raad extra investeert in haar eigen ondersteuning. Vanaf 2024 is er structureel 1.1 mln (bovenop de 0.4 mln die vanaf 2023 in de begroting was opgenomen) extra beschikbaar voor fractieondersteuning, griffie, ombudsman en rekenkamer.

In september presenteerde de raadsenquêtecommissie Amare haar bevindingen. De raadsenquêtecommissie heeft ruim 15 maanden onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van het Spuikwartier en het project Amare. Dit resulteerde in een meer dan 500 pagina's tellend rapport met de passende titel Amare: Bijzonder Complex. Twee van de aanbevelingen van de raadsenquêtecommissie Amare gaan over het versterken van de ondersteuning van de gemeenteraad.

Om aan de toenemende en veranderende vraag vanuit de gemeenteraad te kunnen blijven voldoen is een organisatieontwikkeling binnen de griffie in gang gezet. Door meer doorgroeimogelijkheden en nieuwe functies te creëren verwacht de griffie tegelijkertijd, binnen de huidige, krappe arbeidsmarkt een aantrekkelijke werkgever te blijven. In het jaarverslag van volgend jaar zullen we u laten weten hoe we dit hebben ingevuld.

Tot slot: de gemeenteraad vergaderde in 2023 20 keer, waar er in regulier jaar sprake is van ca. 14 raadsvergaderingen. Ook bij de commissies is sprake van een aanzienlijke stijging in het aantal vergaderingen. De toegenomen werk- en vergaderdruk speelt niet alleen in Den Haag. De presidia van de G4 hebben hiervoor aandacht gevraagd met een brandbrief bij de minister van Binnenlandse Zaken en de Tweede Kamer. Wordt vervolgd...

Wilt u meer weten over de gemeenteraad en de griffie? Actuele informatie vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. Hier kunt u ook de vergaderingen van de raad en commissies rechtstreeks volgen en achteraf terugzien. Of volg de gemeenteraad op social media: Facebook, Instagram en Twitter. Natuurlijk kunt u de griffie ook mailen of bellen: griffie@denhaag.nl of (070) 353 31 31.

Ik wens u veel leesplezier!

Lilianne Blankwaard-Rombouts
Griffier

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	College van Burgemeester en Wethouders vanaf 11 oktober 2023	28
Terugblik griffier op 2023: Bouwen aan vertrouwen	2	Commissies	29
De gemeenteraad in 2023	4	Duale werkgroep Opkomstbevordering / Participatie en Democratie	34
Raadsleden over 2023	7	Communicatie en Participatie	36
De fracties blikken terug	16	De raad in cijfers	38
De stad vertelt	24	Gemeenteraad Den Haag 2023 in cijfers	39
Het presidium	27	De griffie	40
College van Burgemeester en Wethouders tot 29 juni 2023	28		

De gemeenteraad in 2023

De gemeente Den Haag wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad vertegenwoordigt de bevolking, stelt de hoofdlijnen van het beleid vast en controleert het college. Hagenaars vanaf 18 jaar kiezen om de vier jaar rechtstreeks de leden van de gemeenteraad. In 2022 is de huidige gemeenteraad gekozen. Deze telt 45 leden, in 2023 verdeeld over 13 politieke fracties.

Installatie Beytullah Çelik en Hanneke Schmeets

2023

In 2023 is de Haagse raad 20 keer in vergadering bijeengekomen. Oorspronkelijk stonden er 15 raadsvergaderingen op de planning voor 2023, maar gedurende het jaar zijn er nog 5 extra vergaderingen ingepland. Tijdens deze 20 gemeenteraadsvergaderingen zijn meer dan 900 moties en amendementen ingediend, waarvan er ruim 500 zijn aangenomen. Meer informatie over de vergaderduur en raadsinstrumenten die tijdens deze vergaderingen zijn ingezet, is te vinden op pagina 38, in het hoofdstuk De raad in cijfers.

Veranderingen in de raad

- Op donderdag 11 mei keerde Mikal Tseggai na een ziekteverlof terug als raadslid. Haar vervanger Samir Ahraui, die in haar afwezigheid tijdelijk tot raadslid was benoemd, werd opnieuw beëdigd als fractievertegenwoordiger.
- Op 5 oktober nam de gemeenteraad afscheid van VVD-raadslid Alexander Roep. Hij werd opgevolgd door Martin van den Goorbergh.
- Op 11 oktober werden twee nieuwe raadsleden beëdigd: Hanneke Schmeets voor de Partij voor de Dieren en Beytullah Çelik voor DENK. Zij vervangen Robert Barker en Nur Icar, die beiden wethouder werden.
- Op 30 november nam de gemeenteraad afscheid van Mikal Tseggai (PvdA). Zij werd een week later geïnstalleerd als lid van de Tweede Kamer namens GroenLinks-PvdA. Tseggai werd vervangen door Samir Ahraui.

Zaak De Mos

Op 11 en 25 mei sprak de gemeenteraad over de gevolgen van de uitspraak van de rechtbank in de zaak tegen raadsleden en oud-wethouders De Mos en Guernaoui. Hierbij werd op 25 mei een motie aangenomen met het voorstel om een onafhankelijke gespreksleider aan te stellen. Deze gespreksleider kreeg de taak om met alle partijen uit de Haagse gemeenteraad in gesprek te gaan over onder andere de ontstane situatie, de verhoudingen en het vertrouwen tussen partijen en de samenstelling van het college.

Presentatie van het Haags Akkoord

Gespreksleider Bruno Bruins

Op 1 juni besloten de fractievoorzitters uit de Haagse raad Bruno Bruins te vragen om op te treden als onafhankelijke gespreksleider. Hij heeft met alle partijen gesproken en stuurde een brief met een terugkoppeling naar aanleiding van deze gesprekken aan de raad. Op 29 juni sprak de gemeenteraad over de brief van Bruins. Aan het einde van deze vergadering verklaarde de fractievoorzitter van de VVD dat haar fractie de steun aan de coalitie opzeggde. Wethouders Anne Mulder en Kavita Parbhudayal namen met onmiddellijke ingang ontslag. Daardoor was de coalitie, die naast de VVD bestond uit D66, GroenLinks, PvdA en CDA, haar meerderheid kwijt.

Verkenner Arie Slob

Op 3 juli werd Arie Slob benoemd tot verkenner. Zijn taak was om de mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie te verkennen. Een 3 partijencoalitie met Hart voor Den Haag, D66, VVD of de huidige coalitiepartijen met Hart voor Den Haag, bleken niet haalbaar. Ook constateerde Slob dat er tussen de partijen Hart voor Den Haag, VVD, Partij voor de Dieren, Denk, SP en CU/SGP onvoldoende vertrouwen was om daadwerkelijk tot onderhandelen over te gaan. Daarom adviseerde hij aan D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, CDA en DENK met elkaar gaan onderhandelen over het formeren van een nieuwe coalitie in Den Haag.

Nieuwe coalitie

Op 2 oktober hebben D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, CDA en DENK hun nieuwe coalitieakkoord gepresenteerd. De titel van het coalitieakkoord is Haags akkoord 2023 - 2026. Hierin staan de plannen van de coalitiepartijen voor deze periode. De gemeenteraad van Den Haag debatteerde woensdag 11 oktober in een extra gemeenteraadsvergadering over de plannen uit het coalitieakkoord van D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, CDA en DENK.

Benoeming wethouders

Na het debat over het coalitieakkoord stemde de gemeenteraad op 11 oktober over de benoeming van de twee nieuw voorgedragen wethouders: Robert Barker, die werd voorgedragen door de Partij voor de Dieren, en Nur Icar, die werd voorgedragen door DENK. Vervolgens werden de nieuwe wethouders beëdigd door de burgemeester.

Het nieuwe college bestaat sindsdien uit:

- **Robert van Asten:** Stedelijke Ontwikkeling, Bibliotheken en Europa
- **Saskia Bruines:** Financiën, Cultuur en Economische Ontwikkeling
- **Mariëlle Vavier:** Armoede, Inclusie en Zorg en Internationale Zaken
- **Arjen Kapteijns:** Energietransitie, Mobiliteit en Afval
- **Robert Barker:** Buitenruimte, Dierenwelzijn en Milieu
- **Martijn Balster:** Volkshuisvesting, Welzijn, Wijken en Zuidwest
- **Hilbert Bredemeijer:** Onderwijs, Jeugd, Sport en Dienstverlening
- **Nur Icar:** MKB-economie, Werk en Participatie

Raadsconferentie

Op 25 augustus vond de raadsconferentie plaats. Dat is de jaarlijkse heidag van de Haagse raad. Deze raadsconferentie met als thema Bouwen aan vertrouwen werd voorbereid door een werkgroep onder leiding van raadslid Hinke de Groot. Er werd onder andere gesproken over de vergaderorde, omgangsvormen, integriteit en partijfinanciën. Deze onderwerpen werden aangedragen in een breed ondersteunde motie van de Partij voor de Dieren die op 29 juni werd aangenomen in de gemeenteraad.

Het was voor het eerst dat er tijdens de raadsconferentie ook een vrijwilligersactiviteit op het programma stond. Ook daar lag een aangenomen motie aan ten grondslag van de SP en Hart voor Den Haag. Deze partijen deden in november 2021 het voorstel om voortaan een gezamenlijke vrijwilligersactiviteit in te plannen om de onderlinge samenwerking te versterken. De raadsleden hebben onder begeleiding van de organisatie TrashUre Hunt een opruimactie gehouden op het strand van Scheveningen. Daarbij werd ruim 54 kilo zwerfvuil en bijna 2000 sigarettenpeuken van het strand geraapt.

De Haagse raad bij Treashure hunt

De digitale vergadering van het KCNI van 29 maart

KCNI

De gemeente Den Haag ondersteunt het kiescollege voor niet-ingezetenen. Dit kiescollege niet-ingezetenen bestaat uit Nederlanders die in het buitenland wonen. De kiescollegeleden stemmen een keer in de vier jaar tegelijkertijd met de provincies voor de leden van de Eerste Kamer. De burgemeester van de gemeente Den Haag is de voorzitter van het kiescollege. De griffier ondersteunt het kiescollege bij haar taken. In 2023 is het eerste kiescollege niet-ingezetenen geïnstalleerd. Aangezien de leden in het buitenland wonen, vinden de vergaderingen digitaal plaats, met uitzondering van de zitting waarbij de stemming en telling plaatsvindt voor de Eerste Kamerverkiezing. In de eerste, digitale, vergadering van het kiescollege op 29 maart 2023, zijn alle benoemde leden beëdigd. In de vergadering van 30 mei konden de leden van het kiescollege niet-ingezetenen vanuit de Haagse raadzaal hun stem uitbrengen tijdens de Eerste Kamerverkiezingen.

Raadsleden over 2023

Richard de Mos

Het bedrijven van Ombudspolitiek zit mij in het bloed. Hiermee zijn we als partij groot geworden. En groeien we gestaag verder door.

In de meest recente peilingen is onze partij goed voor 11 zetels, met een uitloop naar 15 zetels in de gemeenteraad.

We blijven de wijken ingaan om te luisteren wat er speelt en leeft in uw buurt en wijk. Met de ambitie om in 2026 met een monsterscore niet alleen de verkiezingen te winnen, maar de stad met een daadkrachtig bestuur te redden. Ons helpen? doemee@hartvoordenhaag.nl

Rachid Guernaoui

Het aantal steekincidenten nam de afgelopen jaren sterk toe in Den Haag. Opmerkelijk is dat er bij veel steekincidenten jongeren betrokken zijn. Ik ben tevreden dat het ons, door middel van een motie, gelukt is om een verbod op het dragen van steekwapens in Den Haag in te voeren.

Zo kunnen we het aantal messen op straat beter tegengaan. De politie kan met dit verbod beter handhaven en jongeren met een mes op zak kunnen effectiever aangepakt worden.

Constant Martini

Highway to hell, daarmee aangevend dat de plannen van Zuidwest Den Haag de verkeerde kant opgaan. Gelukkig kon

er door Hart voor Den Haag veel gewijzigd worden. Het geluk van de bewoners op nummer 1.

Ralf Sluijs

Mensen een stem geven die anders niet gehoord zou worden. Dat is voor mij destijds de motivatie geweest om de lokale politiek in te

willen gaan. Als woordvoerder Economie en MKB spreek ik dagelijks hardwerkende ondernemers die compleet vastlopen in het doolhof dat 'stadhuis' heet of die overreden worden door de gemeentelijke regeltjesbulldozer. Dit moet anders en dit kan anders. Namens Hart voor Den Haag zet ik me er onvermoeibaar voor in dat de gemeente weer smeerolie wordt die

het ondernemen soepel maakt in plaats van zand blijft dat alles stroef maakt. Dat verdienen de ruim 39.000 Haagse MKB'ers, zij zijn de ruggengraat van onze groengele economie.

Coen Bom

De meest gestelde vraag aan mij is 'bevalt dat nou een beetje in de politiek?', waarbij de vragensteller al

bijna met zijn hoofd schuddt, anticiperend op het antwoord. Het antwoord is toch volmondig 'ja', al moet ik zeggen dat ik mij meer zie als volksvertegenwoordiger dan als politicus. Het contact met de mensen, de Ombudspolitiek, dáár ben ik enorm enthousiast over. Hoe wij als partij worden behandeld, daarover wat minder. Er is nog veel werk te doen in deze stad, daar blijf ik me voor inzetten. Met Hart en ziel.

Arjen Dubbelaar

In 2023 werd het onderzoek naar de ontwikkeling van het Spuikwartier en het project Amare afgerond.

De raadsenquêtecommissie Amare heeft ruim vijftien maanden onderzoek gedaan. In september 2023

mocht ik als voorzitter van de commissie het rapport 'Amare: Bijzonder Complex' overhandigen aan burgemeester Jan van Zanen. De Haagse gemeenteraad, constateerde de enquêtecommissie, werd niet behandeld als het hoogste orgaan van de gemeente Den Haag, 'maar als een horde die moet worden genomen'. De gemeenteraad en het college hebben alle aanbevelingen van de enquêtecommissie Amare overgenomen.

Rita Verdonk

Ook in 2023 is Hart voor Den Haag, de grootste partij in onze stad, weer vakkundig buiten het college gehouden door de "collega's"

van de linkse partijen. Er is dus weer niet geluisterd naar de wens van de inwoners van Den Haag. Dat betekent dat een heel groot deel van de Haagse inwoners zich niet gehoord voelt. Een voorbeeld: Ongeveer 85% van onze inwoners wil dat de instroom van asielzoekers stopt, terwijl het grootste deel van de gemeenteraad nog steeds vindt dat iedereen welkom is. Wat betekent "democratie" ook alweer?

Carlos Martinez van Andel

Als gemeenteraadslid ben je in de eerste plaats volksvertegenwoordiger. Mensen proberen te helpen die zijn vastgelopen met de vaak logge, bureaucratische gemeente. Met de Ombudspolitiek van Hart voor Den Haag brengen we de problemen van de mensen in de stad van de straat naar de raad. In het afgelopen jaar was dat van scheefliggende stoeptegel tot serieuze rattenoverlast. Van in de knel zittende bewonersorganisaties tot wijken die kampen met ernstige afvalproblematiek. De dankbaarheid van de mensen is onbetaalbaar. En dat maakt volksvertegenwoordiger zijn het mooiste ambt dat er is.

Jelle Meinesz

Het huidige college heeft er een handje van eigen beleid door te drukken, zonder op de hoogte te zijn van de wensen en bedingen van bewoners en ondernemers. Het college maakt zulke grote beslissingen zónder draagvlakonderzoek; een goed voorbeeld hiervan is het parkeerbeleid.

Ook in wijken waar geen parkeerdruk is zal aankomend jaar betaald parkeren worden ingevoerd, wat het niet meer dan een ordinaire melkkoe van de gemeente maakt. Hierdoor dreigen vooral de inwoners uit de zwakkere wijken in een sociaal isolement te raken en vrezen ondernemers een terugloop van klanten. Ik heb me er het afgelopen jaar hard voor gemaakt dit foute beleid tegen te gaan, en dat zal ik de komende jaren met volle overtuiging blijven doen.

Marieke van Doorn

Iedereen moet mee kunnen praten over de toekomst van onze stad.

In de gemeenteraad besluiten we nu met 45 leden, maar het

liefst zouden we het met alle ruim half miljoen Hagenaars doen. Hoewel mensen kunnen inspreken, horen we vaak dezelfde mensen. We moeten ook luisteren naar de mensen die niet het stadhuis weten te vinden, want alleen dan is Den Haag van ons allemaal. Daarom is onze fractie gestart met openbare fractievergaderingen organiseren in de wijk. Bewoners hoeven niet naar het stadhuis toe, wij komen naar de bewoners toe!

Dennis Groenewold

We gaan Den Haag radicaal vergroenen. Die veelbelovende ambitie staat in het coalitieakkoord dat we in 2023 hebben

gesloten. Dat doen we met onder andere de 3-30-300 regel. Daarmee bedoelen we dat je vanuit elke woning drie bomen ziet, 30% van een wijk in de schaduw van een boom valt en dat iedereen op 300 meter van zijn woning een park of plantsoen heeft. Zo maken we onze straten niet

alleen groener, maar pakken we de hittestress aan die onze stad teistert, en bovendien maken we zo onze bewoners gezonder.

Caroline Verduin

Arbeidsmigranten leven in een schaduwsamenleving, ze wonen en werken in een bubbel, buiten de Haagse samenleving

om. Ze bouwen onze huizen, maken ons eten en bezorgen onze pakketjes. Maar ondanks dat worden ze dikwijls uitgebuit en zijn ze enorm kwetsbaar omdat ze hun rechten niet kennen. Het is tijd dat we iets voor de arbeidsmigranten terugdoen. We gaan ze beter voorlichten en misschien wel het meest opvallende van allemaal: als gemeenteraad hebben we unaniem onze buurtgemeente Het Westland aangesproken. Zorg voor je eigen arbeidsmigranten en laat ze niet in de kou staan terwijl je profiteert van hun harde werk.

Marije Mostert

Wie in Den Haag heeft niet van de Weimarstraat gehoord? Deze winkelstraat is het kloppende hart van een van de mooiste wijken

van de stad, maar heeft ook tal van uitdagingen. Samen met bewoners is D66 al jaren bezig om de Weimarstraat te verbeteren, en we zien de resultaten! De speciale aanpak tegen criminele ondermijning van Hanneke van der Werf werpt zijn vruchten af en blijven we doorzetten. En ook zijn er duidelijke afspraken gemaakt om de overconcentratie van coffeeshops in de straat aan te pakken door deze shops goed door de stad te spreiden.

Yousef Assad

Klimaatverandering is een van onze grootste uitdagingen. Dan mogen we niet blind vliegen. Daarom komt er een

klimaat-dashboard om goed in kaart te brengen hoe Den Haag de klimaatdoelen gaat halen, en een jaarlijkse klimaatrapportage om de vooruitgang goed bij te houden. We kunnen de klimaatcrisis niet alleen met het stadhuis aanpakken. Dat moeten we met de hele stad doen.

Er moet duidelijker beleid komen op bewonersparticipatie en hoe we verschillende groepen in onze stad meenemen in het beleid. Want om de klimaatdoelen te halen is het alle hens aan dek.

Andrew van Esch

Den Haag is de internationale stad van vrede en recht. Dat is niet alleen een titel, het is wie wij zijn. Daarom zet ik me op talloze

manieren in voor dat internationale karakter. Zowel binnen onze stadsgrenzen. Bijvoorbeeld op te komen voor beter onderhoud van onze diplomatieke panden en door op te komen voor de iconische en internationale Tong Tong Fair. Maar ook door buiten onze stadsgrenzen te kijken. Zo zullen we ons als Den Haag inzetten om een Oekraïense stad te adopteren en te helpen met de wederopbouw!

Joren Noorlander

De woningnood raakt ontzettend veel van onze inwoners en toekomstige inwoners. Het zorgt ervoor dat studenten thuis

moeten blijven wonen, dat starters in een studentenkamertje blijven hangen, en

dat mensen geen gezin kunnen starten omdat ze niet dat studiootje uit kunnen. En al die toekomstige bewoners moeten ook kunnen meepraten. Laten we bij bouwprojecten niet alleen luisteren naar mensen die al een huis hebben, maar ook luisteren naar mensen die in die nieuwe huizen willen wonen! Zo krijgen we een beter beeld van hoe we de woningnood kunnen tegengaan.

Peter Mekers

Den Haag heeft grote problemen met parkeeroverlast. In sommige wijken worden massaal bedrijfsbusjes achtergelaten of zorgen huishoudens met een

derde auto ervoor dat anderen hun eerste auto niet kwijt kunnen. De asbakken (te grote auto's) passen niet in de Haagse straten. De problemen zijn groot, maar oplossingen zijn er! Bedrijfsbusjes kunnen beter op bedrijventerreinen staan, een derde auto krijgt geen vergunning en we moeten meer handhaven op de te grote auto's. Dat tijdens een wooncrisis duizenden woningen leegstaan in onze stad, moeten we aanpakken. Hiervoor kijken we naar de leegstandsverordening als hulpmiddel. Zo maken we onze buurten leefbaarder en mooier.

Lotte van Basten Batenburg

Namens de Haagse VVD-fractie heb ik me ingezet voor een veilig Den Haag, waarin je ook fijn woont.

Dat begint ermee dat de gemeente en politie onze regels en wetten handhaven. Er moet stevig worden opgetreden tegen jeugdcriminaliteit, waarbij ook de ouders worden aangesproken op het gedrag van hun kinderen. Maar voor een veilige wijk moeten gemeente en politie bijvoorbeeld ook verkeersasos en intimidatie op straat aanpakken. Daarom blijf ik me, ook de komende tijd, inzetten voor meer lik op stuk in onze wijken.

Chris van der Helm

Het raadswerk is fantastisch: opkomen voor inwoners. Iets kan op het stadhuis een klein probleem lijken, maar voor inwoners

juist een groot probleem zijn. Ik knok er elke dag voor dat op te lossen: met succes! De hertenkampen, waar jong en oud van geniet, mogen blijven. Er is opnieuw geld voor mensen om hun woning te isoleren. Een geïsoleerde woning zorgt voor een lagere energierekening en minder tocht

in huis. Een win-win-oplossing. Ook heb ik mij ingezet voor het behoud van een grote manege en door mijn inzet zijn er ook dit jaar weer straten opgeknapt in Loosduinen en Mariahoeve.

Alexander Roep

Een kleine 5 maanden na mijn afscheid kijk ik terug op een mooie tijd waarin ik nieuwe vrienden heb gemaakt, ontzettend veel heb geleerd en niet in de laatste plaats en aantal belangrijke zaken voor elkaar heb gekregen voor het Haagse MKB. De combinatie van raadslid, ondernemer op de werkvloer, echtgenoot en een goede vader zijn voor mijn twee schatjes bleek helaas onmogelijk. Nogmaals heel erg veel dank aan alle collega's, de griffie, de toppers van de catering en iedereen die een steentje bijdraagt aan de lokale democratie. We zien elkaar vast nog wel een keertje!

Caroline Peeck

Het afgelopen jaar heb ik mij ingezet voor veilige routes naar scholen en sportverenigingen. Iedereen in de stad moet veilig de stad doorkunnen. Dat betekent ruimte

voor de fiets, voor voetgangers, maar ook zeker ruimte voor de auto. In 2023 heb ik mij verder ingezet voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van onze stad. De bereikbaarheid van onze regio staat onder druk, maar door betere afstemming van werkzaamheden kunnen we de overlast zo veel mogelijk beperken voor de reiziger en het tijdverlies beperken. Ik heb mij daarvoor ingezet in 2023 en zal dat met volle energie blijven doen in 2024.

Rutger de Ridder

Ik heb mij in 2023 ingezet om onze mooie stad nóg mooier te maken. Wat mij is opgevallen het afgelopen jaar is de nauwe blik op het bouwen aan onze stad. We hebben een groot woningtekort, maar woningen bouwen alleen is niet de manier om een stad toekomstbestendig te maken en te houden. Het gaat om het maken van een mooie stad die herkenbaar Haags is en blijft. Dat moet met een brede visie: waar wil je als stad heen? Ik werk aan een Haagse stad met herkenbare Haagse gebouwen, dat heb ik gedaan in 2023 en zal ik blijven doen in 2024.

Minke Hofstra

Het afgelopen jaar heb ik mij o.a. ingezet voor inwoners en ondernemers die overlast hebben ervaren van de Permanente

Winteropvang aan de Fahrenheitstraat. Nadat ik samen heb opgetrokken met ondernemers is het gelukt om meer politiecontrole rond de Fahrenheitstraat te regelen, waardoor de overlast aanzienlijk is afgenomen. Verder ben ik veel de stad in gegaan om signalen op te halen uit de stad en de geluiden van de inwoners naar de gemeenteraad te brengen. Noodzakelijk en een leuk onderdeel van het raadslid zijn, want werken aan een mooie stad doen we met elkaar.

Anthony Uduba

Als raadslid van de Haagse VVD heb ik mij afgelopen jaar ingezet voor een veilig en vrij Den Haag, met daarbij de focus op Laak en

Zuidwest. Ik heb mij vooral gefocust op het verbeteren van de leefomgeving en leefbaarheid van deze wijken. Mijn uitgangspunt is: bied perspectief en kansen aan alle inwoners van onze stad. Dat legt ook een verantwoordelijkheid

neer bij onze inwoners: we doen het samen. Mijn uiteindelijke doel is dat iedere inwoner van onze stad bijdraagt aan de verbetering van zijn of haar eigen leefomgeving en daardoor ook aan de vooruitgang van onze mooie stad.

Martin van den Goorbergh

Sinds oktober 2023 ben ik raadslid voor de Haagse VVD. Direct na mijn installatie kon ik aan de bak

met de nadeelcompensatieregeling en de MKB-toets. Ik ondervond direct eer van mijn werk, omdat ik heb mogen meewerken aan een succesvolle oplossing om het 'The life I live festival' in 2024 door te laten gaan. De komende jaren wil ik mij inzetten voor ondernemers; samen kijken naar wat mogelijk is en hoe de gemeenten het beste kan ondersteunen. Mijn doel is om het aantal bureaucratische obstakels te verminderen en nieuwe kansen voor het MKB te creëren. Omdat ik zelf ondernemer ben, begrijp ik de uitdagingen waar onze lokale bedrijven voor staan en ben ik vastbesloten om hun stem te zijn in de gemeenteraad.

Maarten De Vuyst

Aan het einde van 2023 bespraken we de eerste raadsenquête ooit.

Een zwaar onderzoek, uitgevoerd door 5 collega's uit de raad.

Het rapport trok stevige conclusies, waaronder dat de raad niet volledig en onjuist was geïnformeerd. Als fractie hebben we hier lang over gesproken en uiteindelijk een motie van afkeuring gesteund over het gevoerde beleid. Daarnaast hebben we moties ingediend om juist in de toekomst de juiste informatie te krijgen, bijvoorbeeld als ambtenaren een ander advies gaven aan het college. Een bewogen debat aan het einde van een bewogen jaar.

Hera Butt

Den Haag is een mooie stad. Toch is er winst te behalen op verschillende vlakken, zoals: inclusiviteit en toegankelijkheid voor iedereen.

Daar zet ik mij voor in. Mijn hoogtepunt is mijn motie over inclusiviteit bij de Haagse handhavers (Boa's). Met deze motie mogen mensen met een religieuze uiting (bijv. een hoofddoek (hijab), keppel of tulband) ook bij de gemeentelijke handhavers werken. Dit zorgt ervoor dat

meer mensen kunnen meedoen, zonder dat ze worden uitgesloten vanwege hun religie(uze uiting).

Lenne Baboeram

Ik ben blij met de Haagse Preventieaanpak want hiermee kunnen wij de zorgen in de stad aanpakken. Op wijkniveau worden de problemen op gebied

van onder meer gezondheid, armoede en jeugdzorg bestreden. Ik blijf dit volgen en waar nodig zal ik dit bijsturen. Ik hoop dat hierdoor de gezondheidsverschillen en armoede in de wijken worden verkleind. Daarnaast blijf ik mij inzetten voor onze vrouwen in Den Haag want het blijft zorgelijk dat velen niet kunnen participeren op de arbeidsmarkt. Met name gericht op de niet uitkeringsgerechtigden. Mijn motie hierover is afgedaan maar moet nog zien hoe dit wordt uitgevoerd in de praktijk. Hoe gaan we de vrouwen vinden, bereiken en toeleiden naar scholing en leerwerktrajecten. Er is genoeg werk aan de winkel.

Isabel Bos

In 2023 heb ik samen met andere partijen schriftelijke vragen gesteld over de hoge financiële drempels die mensen kunnen

ervaren wanneer zij hun geslachtsregistratie willen aanpassen. De juridische- en zorgkosten die zij hiervoor moeten maken kunnen oplopen tot meer dan 300 euro. Tel daar de kosten bij op voor nieuwe persoonsdocumenten en het gaat al gauw over 500 euro. Het college stemde in met ons verzoek om die kosten voortaan te vergoeden. Ik hoop dat hierdoor iedereen in 2024 echt kosteloos zichzelf kan zijn!

Vincent Thepass

Den Haag is de meest gesegregeerde stad van Nederland. Veel mensen kunnen bovendien geen betaalbare woning vinden:

daarom is het belangrijk om juist in de welvarende wijken meer sociale huurwoningen te bouwen. In het coalitieakkoord uit september maakten we daar ook afspraken over, maar veel (voornamelijk rechtse) partijen zoeken steeds weer redenen om tegen sociale huur te stemmen en de wooncrisis zo in

stand te houden. Een wooncrisis die zij wel in woorden beloven te bestrijden, maar waarbij ze wanneer het aankomt op actie terugdeinzen. Ook in 2024 zal ik blijven proberen om hen aan hun woord te houden.

Robert Barker

In oktober 2023 trad de Partij voor de Dieren toe tot het college en werd ik wethouder Buitenruimte, Dierenwelzijn en

Milieu. Ik zal me in die rol blijven inzetten voor dier, natuur en milieu. Ik ben blij dat in 2023 onze initiatiefvoorstellen zijn aangenomen voor het helpen van huurders bij het verduurzamen, het beter beschermen van bomen bij bouwplannen en het invoeren van een vergunningplicht bij dierenshows. Onder andere via deze voorstellen heb ik als raadslid van de Partij voor de Dieren bijgedragen aan een diervriendelijker, duurzamer en groener Den Haag.

Robin Smit

2023 een jaar met een grote koerswijziging voor de stad, onze leefomgeving en ons team. De Partij voor de Dieren trad niet

alleen toe tot het college van de stad maar bepaalde daarmee ook de koers voor een sociale en natuur- en diervriendelijke stad. Ook vanuit de oppositie hebben onze voorstellen op steun kunnen rekenen zoals het vergroten van de pakkans van

dierenmishandelaars, geen zaken meer doen met bedrijven die dieren mishandelen of verwaarlozen en een speciale opvangvoorziening voor dak- en thuisloze queer personen realiseren. Ook in 2024 blijven we opkomen voor dier, natuur, milieu.

Leonie Gerritsen

Er veranderde veel in 2023. We stapten met de Partij voor de Dieren in een coalitie, waardoor het coalitieakkoord groener en diervriendelijker is dan ooit. Daar ben ik erg blij mee,

want er is in Den Haag nog veel te doen op het gebied van groen en duurzaamheid. Ik heb me verder het hele jaar ingezet tegen bomenkap en voor fietsveiligheid. Ook heb ik als cultuurwoordvoerder een hele fijne samenwerking opgebouwd met zowel de mensen uit de culturele sector als met collega raadsleden. Zo zie je maar weer dat kunst ons verbindt!

Hanneke Schmeets

In oktober 2023 werd ik raadslid en volgde daarmee Robert op, die wethouder werd. Sindsdien houd ik me voornamelijk

bezig met woningbouw. Een actueel en complex onderwerp, want Den Haag heeft een enorm tekort aan (betaalbare) woningen, en maar weinig ruimte voor nieuwbouw. Als PvdD raadslid let ik niet alleen op de betaalbaarheid van nieuwe of gerenoveerde woningen, maar uiteraard ook op het effect van bouwen en wonen op omliggende natuur en dieren. Wonen is een onderwerp dat leeft bij de bewoners van Den Haag en zorgt voor stevige debatten in de raad. Een mooie uitdaging!

Janneke Holman

Veel Hagenaars en Hagenezen hebben moeite met rondkomen in onze stad. De energierekening is hoog

en de boodschappen worden duurder. Daarom heb ik dit jaar veel voorstellen gedaan om die groep te helpen. Zo mag je nu tot 1800 euro aan giften ontvangen als je in de bijstand zit zodat je geen zorgen hoeft te maken als je een tas boodschappen cadeau krijgt. In het coalitieakkoord hebben we geregeld dat meer mensen toegang hebben tot de Ooievaarspas, waardoor meer Haagse kinderen kunnen sporten en andere activiteiten kunnen doen. Zo verbeteren we de bestaanszekerheid van zo veel mogelijk stadsgenoten.

Samir Ahraoui

In een land waar mensen op stoelen moeten slapen in wachtruimtes in Ter Apel, sta ik voor een stad die wel verant-

woordelijkheid neemt en mensen niet in de steek laat. Om deze mensen te helpen heb ik meerdere voorstellen gedaan dit jaar. Zo gaan we het voor ondernemers

makkelijker maken om asielzoekers aan te nemen, zodat mensen zich sneller thuis voelen in ons land. Ik hoop dat we het COA ruimhartig gaan ondersteunen bij de opvang van tijdelijke noodhulp, omdat mensen die vluchten voor oorlog en geweld altijd humane opvang moeten kunnen krijgen.

Mairan Sewtahal

Niemand woont fijn in een straat of wijk als die niet veilig voelt. Daarom is dat voor mij prioriteit nummer één geweest het afgelopen jaar. Ik heb me ingezet om overvallen te verminderen door beplakking op de ruiten van winkels aan te pakken, en om op meer plekken 30 k/m per uur te rijden voor de verkeersveiligheid. Maar veiligheid stopt niet op straat, ook op je school of werk moet je veilig zijn. Daarom ga ik me aankomend jaar weer inzetten op het tegengaan van pesten. Als gemeente kunnen we meer doen om slachtoffers van pestgedrag te helpen.

Mikal Tseggai

Wonen is een recht. Helaas is het voor veel mensen in Den Haag moeilijk om een fijne woning te vinden. Daarom is het belangrijk dat we alle kansen aanpakken om nieuwe huizen te bouwen in de stad. Maar een appartement moet wel aan strenge regels voldoen, zodat je er ook fijn kunt verblijven. Daarom heb ik me dit jaar ingezet om ervoor te zorgen dat we shortstay appartementen niet gaan zien als een pleister voor de woningnood. Deze hebben namelijk heel andere, lakse regels. Door dit aan te pakken hoop ik dat meer mensen straks fijn en veilig in Den Haag wonen

Kavish Partiman

Afgelopen jaar heb ik me wederom ingezet voor een veilig, leefbaar en gezellig Den Haag voor inwoners en ondernemers. Met het nieuwe coalitieakkoord, kijken we verder dan de partijgrenzen, om te werken aan de stad die ons allemaal lief is. Bij de behandeling van de begroting voor 2024 noemde ik, uit één van de oudste heilige geschriften, de hindoestaanse Sanskriettekst Maha Upanishad de woorden Vasudhaiva Kutumbakam - de wereld is één familie. Hiermee roepen wij iedereen op om samen te werken aan de toekomst van Den Haag. Laten we onze verschillen overstijgen en samenbouwen aan een stad die we lenen van onze kinderen.

Hinke de Groot

Als lid van het presidium zet ik mij in voor een goede en fatsoenlijke samenwerking in de raad. Zo hebben we de eerste raadsconferentie van deze raadsperiode georganiseerd over Bouwen aan Vertrouwen. De sfeer gaan we niet vandaag op morgen verbeteren met lange to do lijstjes. Het begint met naar elkaar luisteren en

rekening met elkaar houden: voor en achter de schermen. Het is belangrijk om op constructieve wijze te kijken wat ons op de inhoud verbindt, in plaats van wat ons op de persoon verdeeld.

Ismet Bingöl

In 2023 heb ik mij als raadslid ingezet voor een leefbaar en sociaal Den Haag voor alle inwoners en lokale ondernemers. Ik heb mij in het bijzonder ingezet om de mobiliteit in onze stad te verbeteren voor onze inwoners die aangewezen zijn op hun auto in het dagelijkse leven. Ook op het parkeerbeleid in onze stad ben ik kritisch geweest en heb ik de belangen vertegenwoordigd van de autobezitters en ondernemers die afhankelijk zijn van een goed parkeerbeleid. In mijn eigen buurt, de Schilderswijk, ben ik veel de straat op gegaan en heb ik geluisterd naar inwoners en bedrijven over hoe zij vinden dat de gemeente opkomt voor hun buurt en voorzieningen. Ik kijk uit naar alle gesprekken die ik in 2024 weer mag voeren met de mensen in onze stad en zal mij blijven inzetten voor een leefbaar en inclusief Den Haag.

Adeel Mahmood

2023 was voor ons een druk en bevlogen jaar. We hebben op een constructieve wijze oppositie gevoerd en de verbinding gezocht met

andere fracties. Samenwerken in plaats van elkaar tegenwerken brengt immers de beste resultaten voort. Inmiddels zijn wij toegetreden tot de coalitie en houden we de belangen van onze stad ook in deze nieuwe rol scherp. Daarnaast geloof ik er heilig in dat we in dienst staan van de burgers en de belangen van de burgers boven onze individuele of partijbelangen moeten plaatsen. Alleen zo kunnen we deze mooie stad en haar inwoners van fatsoenlijk beleid voorzien.

Beytullah Celik

Het jaar 2023 is voor mij een zeer bewogen jaar geweest. Kers op de taart was mijn benoeming tot raadslid, nadat we in het college zijn

toegetreden. Ik ben een bruggenbouwer en neem de mensen die zich tot op heden niet gehoord voelden en niets met de politiek te maken wilden hebben, mee in mijn reis. Ik merk dat deze groep geïnteresseerd aan het raken is en weer in de

lokale politiek begint te geloven. Zodoende raken ze ook meer betrokken in hun eigen wijken. De rol als bruggenbouwer tussen mijn achterban en de gemeente geeft me enorme voldoening, omdat ik zo beide partijen met elkaar verbind.

Fatima Faïd

Het is hier geen therapieclubje.

Lesley Arp

Bewoners van woonwagenglocatie Energiestraat wonen op een onleefbare plek en willen al jaren verhuizen. Goed dat er op aandringen

van de SP nu eindelijk een plan ligt voor de verhuizing en dat er ook extra woonwagendplaatsen bij komen in Den Haag. Jarenlang heeft de gemeente Den Haag woonwagengbewoners gediscrimineerd, zo oordeelde ook het College voor de Rechten van de Mens. Het zogenaamde 'uitsterf beleid' was een schandvlek voor onze stad van Vrede en Recht. In 2023 is er een belangrijke eerste stap gezet om de ereschuld bij woonwagengbewoners in te lossen. Nu moet het college aan de slag!

Sebastian Kruis

Fijn voor de gemeenteraad dat de PVV er is!

Judith

Klokkenburg-Reedeker
De ChristenUnie/SGP heeft in 2023 met succes een voorstel ingediend om mensen uit de wijk met

voorrang te huisvesten bij nieuwbouwprojecten in hun eigen wijk. Senioren willen vaak wel uit hun (te) grote woning verhuizen, maar willen wel in de buurt blijven, dichtbij hun netwerk. Als zij doorstromen naar een meer passende woning, komen grotere woningen vrij voor gezinnen. Ook onder jongeren is vaak de wens om in de eigen wijk te blijven wonen. Door het initiatiefvoorstel - wat we samen met de SP indienden – is de voorrang binnen de eigen wijk geregeld. Zo bouwen we voor gemeenschappen!

Gideon van Meijeren

Dhr. van Meijeren ziet af van een quote.

De fracties
blikken terug

Een gekozen burgemeester, referenda bij grote beslissingen en de Nederlandse én Haagse vlag in de raadzaal: wij hebben hart voor een democratische en vrije stad. Een stad waar de buurt bestuurt, vrijwilligers worden ondersteund en geweld niet wordt geaccepteerd. Kortom, een Den Haag waar we trots op kunnen zijn. Wij zijn een partij die naar u luistert. Wij staan bekend om onze 'Ombudspolitiek'. Wat begon als een sneer naar ons is nu onze geuzennaam. En hier zijn we trots op! Wij schamen ons niet om voor al uw zorgen in de bres te springen. Dit is onze kracht en wij zullen hier nooit mee stoppen. Al organiseert het OM honderd keer een klopjacht op ons. En gelukkig ziet de stad dat ook. Onze Ombudspolitiek krijgt van alle Hagenaars een ruime voldoende en wordt door onze kiezer met meer dan goed gewaardeerd. Dat is wel wat anders dan de keiharde kritiek op het afbraakbeleid van het huidige college. Overall betaald parkeren en andere lastenverzwaring, toenemend geweld, woningnood, dure huren, afvalproblematiek, verschraving van een duurder openbaar vervoer, slechte (ouderen)zorg en een vastlopend verkeer.

Er is voor ons genoeg te doen! Helpen? doemee@hartvoordenhaag.nl

Den Haag wordt groener, de bewoners krijgen meer gelijke kansen, en in onze stad versterken we de democratie en het recht. Op die belangrijke onderwerpen hebben we grote stappen gezet. Er komt een klimaatberaad waarin alle Hagenaars mee kunnen praten over het aanpakken van de klimaatcrisis. Door de hele stad te betrekken kunnen veel grotere stappen worden gemaakt. De 100.000 huizen met de laagste energielabels worden versneld verduurzaamd, wat de bewoners van die huizen direct helpt met hun energieprijzen. De stad wordt aangepast aan de veranderingen van het klimaat die we nu al meemaken. Hittestress raakt de meest versteende wijken het hardst, en daarom worden die wijken juist het hardst vergroend. Kansengelijkheid begint in de klas. Daarom is het aanpakken van het lerarentekort een grote prioriteit. Er komt een pilot voor het docentenfonds. En er wordt vol ingezet op het versterken van de democratie. In elke wijk komt een gemeentelijk contactpunt en er wordt meer samengewerkt met bewoners, bijvoorbeeld met buurtpreventieteams en bewonersorganisaties. Bewoners krijgen meer te zeggen over het klimaatbeleid en de woningbouw, en jongeren krijgen veel meer dan ooit tevoren een stem in de toekomst van hun wijk en stad. Ook komt er een vrouwenrechtswinkel waar vrouwen terecht kunnen voor gratis juridisch advies, zodat iedereen op een gelijke manier zijn of haar recht kan halen.

De Haagse VVD wil dat het fijn en veilig wonen blijft in Den Haag. In 2023 hebben we ons daarom ingezet voor investeringen in veiligheid in alle wijken, voor bereikbaarheid, ook met de auto, om ondernemers meer de ruimte te geven en om onze stad mooier te maken.

Er is in 2023 veel gebeurd. Wij stapten als Haagse VVD uit de coalitie, omdat andere partijen ondanks vrijspraak de grootste partij van de stad geen kans wilden geven om mee te besturen. De nieuwe coalitie die toen aantrad, scoort een dikke onvoldoende op hun financieel beleid. De coalitie schuift een fikse rekening vooruit naar de toekomstige generaties. Onverantwoord beleid, waar wij tegen blijven strijden.

Ook werd de stad in 2023 geteisterd door vele blokkades van Extinction Rebellion. Het lijkt er nu op dat onze vraag om de demonstranten te registreren en waar mogelijk te vervolgen nu eindelijk in gang wordt gezet. We hebben ook met succes aandacht gevraagd voor veilige routes naar scholen en sportverenigingen. We hebben ons ingezet voor een betere en snellere afhandeling van de nadeelcompensatieregeling voor ondernemers. We hebben ideeën gepresenteerd voor een aantrekkelijke stad, een veilige stad, en een mooie stad, met onder andere Haagse Hertjes aan de Koekamp en het Zuiderpark.

Wij zijn vastbesloten om Den Haag elke dag een beetje beter te maken. Dat hebben we gedaan in 2023 en blijven we doen in 2024.

In het afgelopen jaar heeft de GroenLinks-fractie mooie stappen gezet om onze stad te versterken als een toonbeeld van diversiteit en inclusie. Een mooie prestatie was het aannemen van de 'BOA-motie', waardoor het dragen van een keppeltje, tulband of hoofddoek voor handhavers wordt toegestaan. Dit besluit getuigt van onze vastberadenheid om intolerantie te bestrijden, juist in deze tijd.

De GroenLinks-fractie heeft zich ook onverminderd ingezet voor het recht om te demonstreren zonder vrees voor politiegeweld, en we streven ernaar dit recht toegankelijk is voor iedereen, inclusief onze ambtenaren. Ook de Queer gemeenschap in Den Haag verdient onze inzet, in 2023 regelde onze fractie dat de gemeente het wijzigen van geslacht op identiteitsbewijzen vergoedt. Daarmee bieden we niet alleen financiële steun, maar bevestigen we ook de rechten van trans-, intersekse- en non-binaire personen.

Afgelopen jaar tekende zich ook door onze actieve deelname aan de raadsenquêtecommissie over Amare, zowel in de commissie als vanuit de raad. Het proces heeft geleid tot waardevolle inzichten die de GroenLinks-fractie nog lang zal benutten.

Daarnaast hebben we ons, zoals de inwoner gewend is, ingezet voor groene en sociale stad door bijvoorbeeld de subsidie voor klimaatadaptatie in Laak uit te breiden en coöperatieve initiatieven te stimuleren. In de strijd tegen armoede hanteren we nu een cultuur sensitieve aanpak en zullen we regels rondom bijverdienen in de bijstand versoepelen.

Als GroenLinks-fractie blijven wij een krachtige stem voor verbinding en solidariteit in deze stad, vanuit de raad en vanuit het (nieuwe) college!

Partij voor de Dieren

Gemeenteraadsfractie Den Haag

2023 was het jaar dat de Partij voor de Dieren grote vooruitgang realiseerde voor een diervriendelijk, groen, duurzaam en rechtvaardig Den Haag. In eerste instantie vanuit de oppositie: zo gaat de gemeente dankzij ons huurders helpen bij verduurzaming, worden bomen beter beschermd bij bouwplannen en is voortaan een vergunning verplicht als je dieren tentoon wil stellen voor commerciële doeleinden. In oktober sloten we een nieuw, donkergroen coalitieakkoord. Robert Barker werd de Haagse wethouder Buitenruimte, Milieu en Dierenwelzijn en we verwelkomden nieuw raadslid Hanneke Schmeets in ons team. Eindelijk schafte Den Haag dankzij onze inzet de hondenbelasting af. Nog meer goed nieuws voor de dieren: vanuit de gemeente is er meer geld voor dierenhulporganisaties om dieren in nood beter te helpen. Ook gaan we extra natuur aanleggen in de stad en breiden we de zero emissiezone uit naar de kust en het centrum. Vanuit onze nieuwe coalitierol blijven we kansen zoeken en vinden voor een beter Den Haag. Zo zijn dieren tegenwoordig welkom in de maatschappelijke opvang voor dak- en thuislozen. Ons voorstel voor een hoger minimum aan groen bij de ontwikkeling van Zuidwest werd aangenomen, net als ons plan voor een duidelijk pad naar een klimaatneutraal Den Haag in 2030. We strijden in 2024 door voor een leefbare stad voor alle mensen en dieren.

Wij hebben ons dit jaar keihard ingezet voor een sociaal en eerlijk Den Haag. We hebben ons best gedaan om te zorgen dat iedereen in onze stad mee kan doen. Dat er minder armoede is, meer woningen komen en onze stad steeds veiliger wordt.

Dit hebben we onder andere gedaan in het coalitieakkoord dat we hebben gesloten. Daarin vergroten we de bestaanszekerheid met meer geld voor armoedebestrijding. Het OV voor kinderen tot en met 11 jaar wordt gratis. En er worden betaalbare huizen gebouwd, ook voor dakloze mensen. Daarnaast hebben we ook veel voorstellen in de raad gedaan die zijn aangenomen. Zo zijn er door de PvdA nieuwe speeltoestellen geplaatst op het Ruth Firstplein en komt er meer betaalbare bedrijfsruimte zodat er in Den Haag ook dingen gemaakt blijven worden. We hebben ons ook gefocust op bestaanszekerheid. Als je in de bijstand zit is het heel moeilijk om rond te komen, daarom mag je dankzij ons voorstel nu tot 1800 euro aan giften ontvangen.

Toch staan er nu nog veel Hagenaars en Hagenezen voor grote uitdagingen. Daarom gaat de fractie komend jaar met veel energie weer aan de slag om de problemen van de stad aan te pakken. Voor een stad met een groene, sociale en leefbare toekomst.

Afgelopen jaar hebben we ons weer keihard ingezet voor een stad waarin iedereen zich thuis kan voelen. In maart mochten we Astrid Frey en Jolijn Standhardt verwelkomen bij de fractie. Astrid heeft zich hard gemaakt voor de bewonersorganisaties en het meerjarig subsidiëren van maatschappelijke organisaties. Jolijn vroeg aandacht voor laaggeletterdheid, sport en studentenwelzijn. Kavish zet zich onvermoeibaar in voor een veilige stad, waar eenieder de ruimte moet krijgen om bijvoorbeeld te demonstreren, een feest te vieren of te vergaderen, maar aan die rechten zijn ook verantwoordelijkheden verbonden. Eenieder in onze stad dient zich te houden aan de waarden en normen die gelden in onze stad, degenen die dat niet van huis uit hebben meegekregen, moeten we helpen, zodat ze dit wel weten. Tegen degenen die zich niet aan de regels houden moeten we hard optreden. Hinke maakte zich hard voor genoeg voorzieningen bij de bouw van betaalbare woningen. Verder zette zij zich op Scheveningen in tegen de sloop van het KNMR-huisje en voor een waardige plaats voor de gedenkplaats Engelandvaarders op de boulevard. Ismet zette zich voor de doorstroming en parkeergelegenheid in de stad. Verder vonden er vorig jaar onderhandelingen plaats voor een nieuwe coalitie. We hebben afspraken gemaakt over een verantwoorde groei van de stad waarin het fijn opgroeien is en waar we naar elkaar omkijken. We zijn er trots op dat de inwoners van Den Haag daarbij niet te maken krijgen met een lastenverzwaring. Ook komend jaar gaan we ons weer volop inzetten voor een mooier Den Haag. We kijken uit naar de mooie ontmoetingen.

Als Haagse nieuwkomer met 2 leden in de raad is het ons in onze eerste raadsperiode gelukt om mee te besturen. Tijdens de onderhandelingen hebben we ons ingezet voor een eerlijk, sociaal en rechtvaardig Den Haag. En zoals ons verkiezingsprogramma ook heette: een Den Haag voor iedereen. Het is een verantwoordelijkheid, maar ook een eer om Den Haag te kunnen meebesturen.

Onze stijl van politiek bedrijven is bruggen bouwen, constructief zijn, maar ook zeer scherp op de inhoud zijn. Wij hebben raadsleden en fractievertegenwoordigers die actief deelnemen aan de vergaderingen maar ook met de fractie zichtbaar zijn in de wijken en actief bezig zijn met ombudspolitiek. Wij blijven ons inzetten om de kloof van de gemeente tussen burgers en ondernemers te dichten.

Een bottom up beleidsvoering in plaats van een top down beleidsdoordrukking is dan ook iets waar wij ons hard voor maken. Gedegen participatieprocessen bij impactvolle projecten hoort wat ons betreft dan ook een norm te zijn. Burgers en ondernemers moeten kunnen rekenen op de gemeente en het stadsbestuur. Politiek dient niet ver af te staan van de dagelijkse realiteit op straat. Wij staan dan ook voor een dienstbare gemeente.

Een roerig jaar ligt achter ons. Wederom een crisis op het stadhuis en nieuwe onderhandelingen. Teveel zijn we als politiek bezig geweest met onze interne zaken en niet met de stad. Wij hebben ons het afgelopen jaar daarnaast voor heel zaken ingezet. Zo hebben we samen met andere partijen een oproep gedaan als gemeenteraad van de stad van Vrede en Recht voor een onmiddellijk einde aan het geweld in Gaza.

Daarnaast voorkwamen we een vuurwerkshow in een kwetsbaar park, mogen kinderen tot 12 jaar nog steeds voor 1 euro met de tram en bus, hebben we de cultuur van de straat onder de aandacht gebracht, moet Mariahoeve een status als stadsgezicht krijgen en haalde ook een motie om eventueel mee te doen met de landelijke wietproef het. Tot slot hebben we ons keihard ingezet voor leerlingenvervoer. Door pollerpassen te verstrekken aan chauffeurs worden de reistijden korter.

Het komende jaar blijven we ons inzetten voor de hele stad.

De vrijspraak van voormalig wethouders De Mos en Guernaoui leidde uiteindelijk tot een nieuwe, centrumlinkse coalitie. Voor veel inwoners van onze stad is dit een onlogische uitkomst. Dit maakt het des te belangrijker dat het stadsbestuur dichtbij de mensen gaat staan en goed luistert naar hun problemen.

Ook in 2023 heeft de SP zich ingezet om ideeën van de straat naar de raad te brengen. Want veel mensen in onze stad zijn immers vooral bezig met overleven, in plaats van politiek geruzie. Daarom blijft de SP zich hard maken tegen de tweedeling in onze stad. Zo presenteerden we een plan met vele concrete voorstellen van bewoners om Moerwijk veiliger te maken, dat in 2024 is aangenomen door de gemeenteraad. Ook stelden wij voor om met werkgevers af te spreken dat mensen die door de gemeente aan een baan worden geholpen een leefbaar loon moeten verdienen.

Het is mooi dat verschillende SP-voorstellen om de tweedeling te verkleinen zijn overgenomen in het nieuwe coalitieakkoord. Bijvoorbeeld het uitbreiden van het bereik van de Ooievaarspas, zodat meer kinderen in onze stad kunnen meedoen in de maatschappij. Ook komt er mede op aandringen van de SP een proef met gratis ov voor kinderen en een regeling voor minima met huisdieren. Teleurstellend blijft dat zelfs dit nieuwe college niet durft te kiezen voor meer dan 30% sociale huur bij nieuwbouw, terwijl andere grote steden wel al die stap hebben gezet. Kortom: waar plannen socialer kunnen, zal de SP het college blijven aanjagen.

Net als in voorgaande jaren verdronk de stad in 2023 nog steeds in criminaliteit, verloedering en een bevolkingsexplosie. De overbevolking bleef voor schaarste zorgen op allerlei gebieden zoals huisvesting, zorg, onderwijs en sociale voorzieningen. Ondertussen werd de burger in de Haagse straten geconfronteerd met onder andere illegale asfaltplakkers, antisemitische leuzen scanderende Hamasfans, illegale jodenhaatmanifestaties op CS en vuurwerkbommenwerpers die allemaal uitbundig en niet aflatend het Jaar van de Buigende Overheid leken te vieren. Diezelfde buigende overheid vierde zelf feest over de aangenomen dwangwet die zonder tussenkomst van de lokale volksvertegenwoordiging de rode loper moet uitleggen voor zo'n 2500 asielzoekers. De grootste partij werd zelfs na vrijspraak alsnog vakkundig uit het college gehouden door partijen die beweren zich zorgen te maken over het aanzien en functioneren van de democratische rechtsorde. De PVV diende ook dit jaar een aantal stevige moties in, waaronder verplichte aangifte van geweldsdelicten op scholen, voor preventieve fouilleeracties, tegen de blokkades van de A12, tegen geweld jegens hulpverleners en voor een eerlijke gang van zaken rond de erfpacht. Net als voorgaande jaren dank ik graag alle medewerkers van de griffie, beveiliging en catering! Ik verheug mij zoals altijd erop hen weer te zien.

Het afgelopen jaar werden we opgeschrikt door de verschrikkelijke terreuraanval van Hamas en de voortdurende oorlog in Oekraïne. Juist in een tijd van oorlog en geweld mogen we dankbaar zijn voor vrede in onze stad. Het was de oude profeet Jeremia die opriep om de vrede en bloei voor de stad te zoeken en ervoor te bidden. Want vrede komt je niet aangewaaid. Je moet er actief aan werken. Ook nu, ook hier. Dat is de inzet en de drive van de ChristenUnie/SGP en het begin van onze bijdrage bij de presentatie van het coalitieakkoord op 11 oktober jongstleden. Het afgelopen jaar is die inzet concreet geworden op meerdere thema's. Zo hebben we aandacht gevraagd voor een einde aan dak- en thuisloosheid in onze stad, moet er werk worden gemaakt van betere opvang en de omslag naar bouwen voor gemeenschappen. Ook zijn we blij dat een voorstel is aangenomen om buurtbewoners met voorrang in hun eigen buurt te huisvesten. Want de groei van de stad is niet automatisch ook de bloei van de stad. Een greep uit onze verdere inzet: we hebben succesvol gepleit voor extra jeugdboa's in Zuidwest, meer ruimte voor kerken en ontmoeting in de stad, extra taalonderwijs voor jonge kinderen, meer studentenwoningen, stevige aanpak van uitbuiting en mensenhandel, geen verdere bezuiniging op ouderenzorg en toegankelijke evenementen, zodat iedereen mee kan doen. Vanuit de drive om recht te doen en de vrede voor onze stad te zoeken én daarvoor te bidden blijven we ons inzetten, ook in 2024!

Forum voor Democratie ziet af van een terugblik op 2023.

De stad vertelt

De gemeenteraad is er voor de stad. Maar af en toe komt de stad ook naar de gemeenteraad toe. Twee mensen die in Den Haag wonen en werken en die het afgelopen jaar in contact zijn gekomen met de Haagse gemeenteraad, blikken daarop terug.

Interview met

Kristin De Winter

van bewonersorganisatie Bouwlust-Vrederust

In januari zette de rechter een streep door het bestemmingsplan Steenzicht en Ruimzicht, maar een bouwstop is er niet gekomen. Kristin De Winter van bewonersorganisatie Bouwlust-Vrederust geeft niet op en blijft zich inzetten voor een aanpassing van de vernieuwingsplannen voor Den Haag Zuidwest.

De Winter had al de nodige ervaring opgedaan met lobbyen bij de gemeente door haar inzet voor een nieuwe bibliotheek in de wijk Bouwlust, waar zij als vrijwilliger werkte op een schooltje. Een inzet die werd beloofd met een mooi resultaat: de bibliotheek is er gekomen.

De Winter was verder al eerder in Vlaanderen politiek betrokken geweest, maar had daar niet veel met raadsleden te maken gehad. Over de toegankelijkheid van de raadsleden in Den Haag is zij zeer te spreken. “Iedereen in de gemeente, in de wijk, die gaat naar het stadsdeelkantoor. Ik was recht naar de raad gegaan. Ik dacht ‘raadsleden beslissen, dus ik ga naar de raadsleden’. Ik denk niet dat ik één slechte reactie heb gehad. Dat vond ik opmerkelijk, omdat politiek toch een slechte naam heeft.”

Toen in 2021 de plannen voor de vernieuwing van Den Haag Zuidwest bekend gemaakt werden, vielen deze slecht bij een aantal mensen, waaronder De Winter.

“Niet zozeer omdat er niets moet gebeuren in de wijk, integendeel, er moet heel veel gebeuren. Wij zijn ons met een groep bewoners gaan verenigen. Wij hadden drie punten:

1. Er moet inspraak komen van de bewoners bij de plannen.
2. Er mogen woningen bijkomen, maar tienduizend is te veel.
3. De voorzieningen moeten volgen.”

“Ik weet dat er mensen in slechte woningen wonen. Ik ben niet tegen vernieuwing van die woningen, integendeel. Ik ben ook niet tegen sloop. Maar het moet wel leefbaar zijn nadien. Het mag geen getto worden, met tienduizend woningen zonder voorzieningen. Dat is mijn belangrijkste punt.”

Vanuit haar eerdere ervaring was De Winter al bekend met de middelen die inwoners tot hun beschikking hebben om zich te laten horen bij de lokale politiek. “Ik wist dus dat dat kon, en wij zijn toen begonnen met het aanschrijven van wethouders en raadsleden, en ook met inspreken. Dit was al in de herfst van 2021, en wij zijn niet meer opgehouden.

“Het is soms heel complex voor mensen, maar ik vind daar mijn weg wel in. Wat bijvoorbeeld maar weinig mensen kennen, is de langetermijnplanning. Als je die hebt, dan weet je wat wanneer aan bod

gaat komen. Dan weet je wanneer je moet gaan inspreken, dan kun je voorbereiden. Wat veel mensen ook niet weten is hoe de gemeenteraad werkt en hoe de besluitvorming werkt. Als je dat wel doorhebt, dan is de politiek heel benaderbaar.”

Het aanschrijven van raadsleden en het inspreken vindt De Winter de twee beste middelen die burgers tot hun beschikking hebben. Maar inspreken durven veel mensen niet goed.

“Het is een onbekend middel, maar ik ben wel zeker dat het een effectief middel is. Zeker als mensen die het normaal niet zouden doen, zouden inspreken. Ik heb ooit eens iemand horen inspreken dat zijn huis gesloopt ging worden, dat was behoorlijk aangrijpend.”

Bewonersorganisatie Bouwlust-Vrederust blijft zich de komende tijd hardmaken voor haar zaak. Ze wachten nog op een bodemprocedure met betrekking tot het bestemmingsplan die later dient bij de Raad van State.

Interview met

Marten Bosch en Paul Treanor

van initiatief

Van Alkemadelaan Veilig

In een bewogen initiatief heeft Van Alkemadelaan Veilig (VAV) meer dan 1000 buurtbewoners (inmiddels 10.000) gemobiliseerd om de petitie voor een veiligere woonomgeving te ondertekenen. Op 30 maart 2023 heeft Marten Bosch namens VAV de handtekeningen en reacties

van medebewoners persoonlijk overhandigd aan Anne Mulder, de toenmalige wethouder Mobiliteit, Buitenruimte en Scheveningen. Tijdens de daaropvolgende gemeenteraadsvergadering heeft Bosch het standpunt van VAV nader toegelicht. De inrichting van de Van Alkemadelaan lijkt namelijk in strijd te zijn met het beleid van de gemeente en het wekt zorgen over de veiligheid van bewoners en luchtkwaliteit.

“Bij een probleem als dit moet je het in persoon meemaken om het te begrijpen, en niet alleen op papier lezen.” Zo beschrijft Marten Bosch de motivatie om raadsleden uit te nodigen op locatie. Het bezoek van de Commissie Leefomgeving vond plaats op 8 maart 2023 en werd zeer gewaardeerd: “Er waren toespraken, we hebben gesproken

met leden van acht, negen, partijen: het was ontzettend goed geregeld,” aldus Paul Treanor, oprichter van de actiegroep.

Naar aanleiding van dit werkbezoek zijn er door raadsleden van diverse partijen in juni 2023 schriftelijke vragen gesteld aan de toenmalig wethouder, welke zijn beantwoord in september van dat jaar. In reactie hierop is de situatie van de Van Alkemadelaan besproken tijdens de vergadering van de Commissie Leefomgeving op 29 februari 2024. Drie leden van de VAV hebben hier kunnen inspreken en hebben steunbetuigingen kunnen inbrengen van scholen, sportclubs, van de wijkvereniging, en van bewoners.

“Het is wel een zaak van de lange adem,” zo beschrijft Treanor het proces van het aanpakken van de verkeerssituatie op de Van Alkemadelaan, dat begon in 2020. “Je moet wel diep en ver gaan,” verzucht Bosch. “Natuurlijk snappen wij ook dat je niet alles meteen als probleem kunt aanpakken en agenderen waar B&W maar eventjes wat mee moet doen, maar de hele trukendoos hebben we wel inmiddels open gehad. Sommige organisaties zeggen: ‘dan ga ik maar naar de rechter, als het echt niet lukt.’ Die kaart hebben we gelukkig niet hoeven spelen.”

Gesprekken met wethouders en raadsleden gingen in het begin niet altijd even soepel. Het kon bijvoorbeeld moeilijk zijn om een afspraak met raadsleden te maken, maar het werkbezoek en de petitie waren belangrijke stappen in het onder de aandacht brengen van de kwestie bij de lokale politiek. Daarnaast is VAV al vanaf het begin actief in het genereren van media-aandacht en kan het rekenen op de steun van lokale organisaties en scholen.

“Het gaat natuurlijk ook over onze kinderen.” zegt Bosch. Hij vertelt hoe een lid uit de actiegroep, die zelf jonge kinderen heeft, inspraak had bij de commissievergadering en beschreef hoe doodeng het was om met jonge kinderen de Van Alkemadelaan over te steken. “Dat was kennelijk wel een gevoelige snaar, want dan zit je opeens niet meer met een ambtenaar aan tafel, maar ook met een vader of een moeder. Dan merk je: dit is waar het uiteindelijk om gaat: het gaat om veiligheid. Het gaat natuurlijk ook om leefbaarheid, maar vooral om veiligheid.”

Het voorlopige resultaat van het commissiedebat op 29 februari is dat de wethouder heeft meegedeeld dat er vóór de zomer van 2024 een ontwerp komt voor een pilot over de versmalling van de laan.

Het presidium

Het presidium is het dagelijks bestuur van de raad en heeft tot taak de agenda voor de gemeenteraadsvergaderingen voor te bereiden. Het presidium houdt zich daarnaast ook bezig met zaken van organisatorische en facilitaire aard die de gehele raad aangaan. Het geeft vanuit de raad sturing aan de griffie, de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad.

Het presidium bestaat uit vijf leden, allen leden van de raad. De griffier is de secretaris van het presidium. De burgemeester heeft een doorlopende uitnodiging voor de bijeenkomsten van het presidium. Nadat het nieuwe college in oktober geïnstalleerd werd, is de samenstelling van het presidium gewijzigd zodat hierin recht wordt gedaan aan de nieuwe verhoudingen in de raad.

Van links naar rechts: Lilianne Blankwaard Rombouts, Adeel Mahmood, Jan van Zanen, Robert Barker, Dennis Groenewold, Ralf Sluijs en Hinke de Groot

Van links naar rechts: Lilianne Blankwaard Rombouts, Rutger de Ridder, Dennis Groenewold, Ralf Sluijs, Jan van Zanen, Hinke de Groot en Lesley Arp

College van Burgemeester en Wethouders tot 29 juni 2023

Van links naar rechts

Saskia Bruines

wethouder Financiën, Cultuur en Economie

Kavita Parbhudayal

wethouder Werk, Wijken en Dienstverlening

Hilbert Bredemeijer

wethouder Onderwijs, Jeugd en Sport

Anne Mulder

wethouder Mobiliteit, Buitenruimte en Scheveningen

Jan van Zanen

burgemeester

Martijn Balster

wethouder Volkshuisvesting, Welzijn en Zuidwest

Robert van Asten

wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Strategie en Europa

Mariëlle Vavier

wethouder Armoede, Inclusie en Volksgezondheid

Arjen Kapteijn

wethouder Duurzaamheid, Energietransitie en Klimaatadaptatie

College van Burgemeester en Wethouders vanaf 11 oktober 2023

Van links naar rechts

Hilbert Bredemeijer (CDA)

onderwijs, jeugd, sport, dienstverlening en stadsdeel Loosduinen

Martijn Balster (PvdA)

volkshuisvesting, welzijn, wijken, Zuidwest en stadsdeel Escamp

Nur Icar (DENK)

MKB-economie, werk, participatie en stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg

Mariëlle Vavier (GroenLinks)

armoede, inclusie, zorg, internationale zaken en stadsdeel Laak

Ilma Merx

gemeentesecretaris

Jan van Zanen (burgemeester)

openbare orde en veiligheid

Robert van Asten (D66)

stedelijke ontwikkeling, bibliotheken, Europa en stadsdeel Segbroek

Robert Barker (Partij voor de Dieren)

buitenruimte, dierenwelzijn, milieu en stadsdeel Haagse Hout

Saskia Bruines (D66)

financiën, cultuur, economische ontwikkeling en stadsdeel Scheveningen

Arjen Kapteijns (GroenLinks)

energietransitie, mobiliteit, grondstoffen en stadsdeel Centrum

Commissie Ruimte

Voorzitter: Andrew van Esch

In 2023 is de commissie Ruimte 60 keer bijeengewees. Daarvan waren 33 politieke debatten, 4 werkbezoeken, 16 werkbeprekingen en 7 overige bijeenkomsten zoals technische briefings. Burgers en belanghebbenden hebben 110 keer gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in te spreken of om als reclamant een zienswijze toe te lichten op een ontwerp-bestemmingsplan.

Vaak terugkerende agendapunten in de commissie waren de Structuurvisie Zuidwest, de (toekomstige) ontwikkelingen op het Weigeliaplein en op De Pier. Werkbezoeken werden o.a. afgelegd aan Little C in Rotterdam. Ook nam de commissie een kijkje op het ANWB-terrein in Wassenaar en er werden diverse gemeentelijke panden bezocht zoals het World Forum Theater en de Sportcampus Zuiderpark.

A photograph of a tree-lined sidewalk. The trees are tall and leafy, creating a canopy over the path. The ground is covered with fallen leaves. A person in a wheelchair is visible on the left side of the path. The word 'Commissies' is overlaid in white text at the bottom left of the image.

Commissies

Raadsleden brachten in maart een werkbezoek aan het Binnenhof, voor een update over de renovatie

Commissie Bestuur

Voorzitter: Robin Smit

De commissie Bestuur vergaderde 28 keer in 2023 waarvan 3 werkbesprekingen.

Er waren 15 tweeminutendebatten en 7 rondvragen. Ook zijn er 6 initiatiefvoorstellen besproken.

58 bewoners, waaronder vertegenwoordigers van organisaties, maakten gebruik van het inspreekrecht.

De onderwerpen die in de vergaderingen van de commissie aan bod kwamen waren onder meer veiligheid, blokkade A12, Rotterdam – The Hague Airport, toekomst Scheveningen badplaats, digitalisering, Binnenhof renovatie, verbonden partijen, Stedin, WK voetbal, IPP, horecacategorie fastfood, Haagse handhavers, nadeelcompensatie, evenementenbeleid, winkelcentrum Loosduinen, actieplan Laak, jaarwisseling, wapens en jongeren, binnenshedsplan, dienstreizen en de programmabegroting.

Commissie Leefomgeving

Voorzitter: Rutger de Ridder

De commissie Leefomgeving kwam 34 keer bijeen in 2023. Er zijn 8 werkbesprekingen en 4 technische briefings georganiseerd. Daarnaast is de commissie 3 keer op werkbezoek geweest.

Er waren 35 tweeminutendebatten en 13 rondvragen. Daarnaast zijn er 2 initiatiefvoorstellen besproken. 46 burgers en belanghebbenden maakten gebruik van het inspreekrecht.

De onderwerpen die in de vergaderingen van de commissie aan bod kwamen, waren verschillend van aard. Het debat over de WarmtelinQ en warmtenetten kwam regelmatig terug in de commissie, evenals debatten op het gebied van Afval, Energietransitie, Parkeren, Duurzaamheid, Openbaar Vervoer, Verkeer, Dierenwelzijn, Buitenruimte en Milieu.

Commissie Leefomgeving hield 8 werkbesprekingen, waarvan 1 in besloten deel. De openbare werkbesprekingen gingen over: Burgerberaden, Werkagenda Energietransitie, Werkagenda's Circulaire Economie, Duurzame Mobiliteit en Duurzame Leefomgeving, Kapvergunning Nieuw Vredenoord, Onderzoeksrichtingen Rekenkameronderzoek MRDH, Participatiestrategie Centrum Zuid en Uitvoeringsprogramma regie op bereikbaarheid Den Haag 2023-2024.

De drie werkbezoeken werden gebracht aan de HTM, de Van Alkemadelaan en de Binckhorst (samen met de commissie Ruimte).

Commissie Samenleving

Voorzitter: Joren Noorlander

De commissie Samenleving vergaderde 24 keer, hield 9 werkbesprekingen en technische sessies en legde 7 werkbezoeken af in 2023. Thema's die regelmatig terugkwamen in het debat waren het doelgroepenvervoer en leerlingenvervoer, Wet maatschappelijk opvang, jeugdhulp, inburgering en de permanente winteropvang.

Daarnaast vergaderde de commissie onder meer over de Cultuurvisie Den Haag 2033 en de vierjarige uitwerking van deze visie die in het Beleidskader Kunst en Cultuur 2025-2028 is vastgelegd. Via een werkbespreking hebben de leden input gegeven op de cultuurvisie. Bij de politieke bespreking van het beleidskader spraken 16 belanghebbenden in.

Verder is het beleidskader aanpak dakloosheid 2023-2030 'Den Haag geeft thuis' besproken. Voorafgaand is de commissie middels een werkbespreking door maatschappelijke organisaties en ambtenaren van de gemeente Den Haag en de Rijksoverheid geïnformeerd over de maatschappelijke opvang en de verslaglegging hiervan.

Op werkbezoek ging de commissie bij Veilig Thuis Haaglanden, de Adviesraad voor Sport, Servicepunt XL (Wijkz), Schakenbosch, Parnassia en Plan Einstein.

De raad ging ook op werkbezoek bij de HTM

Rekeningencommissie

Voorzitter: Maarten De Vuyst

De Rekeningencommissie doet onderzoek naar het door het gemeentebestuur gevoerde beheer en adviseert de raad over de vaststelling van de jaarrekening. Het secretariaat van de commissie wordt in opdracht van de Griffie uitgevoerd door de Accountantsorganisatie.

De Rekeningencommissie constateerde in haar jaarlijkse rapport (RIS315931) dat veel van de voorgenomen verbeteringen in de interne beheersing in 2022 nog in beperkte mate waren gerealiseerd omdat de implementatie vaak een meerjarige opgave is. Extra aandacht is nodig voor het bijhouden van de financiële administratie. Een actuele financiële administratie is essentieel om gedurende het jaar te kunnen sturen op de begrotingsuitvoering. De commissie wil graag samen met het college en ambtelijk apparaat het tussentijds inzicht verbeteren, naar het voorbeeld van de verbetering van de GRIP-rapportages.

De Rekeningencommissie heeft het college verzocht de verordening voor de begroting en verantwoording van grondexploitatie in overeenstemming te brengen met de verslaggevingsregelgeving (BBV). Hierover vindt in 2024 een werkbespreking plaats met de commissie Ruimte. Voorts heeft de Rekeningencommissie het college gevraagd de governance van de digitale veiligheid nader toe te lichten. Naar aanleiding van de boardletter van de accountant is aandacht gevraagd voor de tijdigheid van de informatievoorziening aan de raad, zoals de rapportages over verbonden partijen, doelmatigheidsonderzoeken en grote projecten (GRIP). De Rekeningencommissie heeft de Accountantsorganisatie gevraagd om te onderzoeken waarom grote projecten vaak duurder worden dan aanvankelijk geraamd.

Enquêtecommissie Amare

Voorzitter: Arjen Dubbelaar

De raadsenquêtecommissie Amare heeft vrijdag 8 september 2023 haar rapport Amare: Bijzonder Complex overhandigd aan burgemeester Jan van Zanen. De raadsenquêtecommissie heeft ruim 15 maanden onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van het Spuikwartier en het project Amare.

De opdracht van de raadsenquêtecommissie was om te bekijken hoe deze ontwikkelingen zich verhouden tot het beleid van de gemeente en het publiek belang en te onderzoeken hoe de aansturing door het college en de ambtelijke organisatie is geweest. Ook heeft de raadsenquêtecommissie zich gebogen over de vraag hoe de raad hierover is geïnformeerd en hoe de raad zijn kaderstellende en controlerende taken heeft ingevuld.

De raadsenquêtecommissie Amare concludeerde onder meer dat het publiek belang is verwaarloosd door onvoldoende aandacht voor de exploitatie van Amare. Ook constateerde de commissie dat de raad niet volledig is geïnformeerd over het project en op aspecten is misleid. De totale financiële impact van het project op de gemeentefinanciën wordt door de commissie op meer dan 500 miljoen euro geraamd. De raadsenquêtecommissie Amare deed ook een aantal aanbevelingen. Die gaan onder andere over het versterken van de ondersteuning van de gemeenteraad, het creëren van ruimte voor tegen geluid en het werken aan een cultuur waar transparantie het uitgangspunt vormt. Ook benadrukte de raadsenquêtecommissie Amare dat bij besluitvorming in de raad voortaan altijd duidelijk gemaakt moet worden op welk beleid een voorstel gebaseerd is en hoe dit voorstel het publiek belang dient.

Rutger de Ridder, Fatima Faïd, Andrew van Esch, Arjen Dubbelaar, Isabel Bos, Jaap van Oeveren en Jasper de Pater

Commissie nevenfuncties

Op 21 april 2022 heeft de gemeenteraad de Adviescommissie tot toetsing van de verenigbaarheid van functies naast het raadslidmaatschap, kortweg de commissie nevenfuncties, geïnstalleerd. De commissie nevenfuncties adviseert raadsleden en fractievertegenwoordigers over de vraag in hoeverre de (neven)functies naast het raadslidmaatschap te verenigen zijn met het raadswerk en doet dat op grond van de Gemeentewet, de gedragscode voor raadsleden en de verordening adviescommissie tot toetsing van verenigbaarheid van functies met het raadslidmaatschap. Leidend voor de advisering door de commissie nevenfuncties zijn de opgaven die de raadsleden bij hun benoeming in de raad zelf hebben gedaan en die gepubliceerd zijn op de openbare website van de gemeenteraad.

In januari 2023 heeft de commissie nevenfuncties een evaluatie uitgebracht over de tot dan toe door haar verrichte werkzaamheden. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn door het presidium en de griffie omarmd. Verder heeft de commissie nevenfuncties in 2023 gesproken met nieuw beëdigde raadsleden en fractievertegenwoordigers. Ook over wijzigingen in nevenfuncties bij raadsleden waar al eerder mee gesproken was, zijn adviezen uitgebracht per mail. Alle tot nu toe door de commissie nevenfuncties uitgebrachte adviezen zijn openbaar gepubliceerd in het Raadsinformatiesysteem.

Duale werkgroep Opkomstbevordering / Participatie en Democratie

Voorzitter: Caroline Peeck

Naar aanleiding van de teleurstellend lage opkomst van 43% bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 heeft de gemeenteraad van Den Haag besloten een duale werkgroep opkomstbevordering in te stellen. De duale werkgroep heeft de Haagse Hogeschool en EMMA de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de oorzaken van de lage opkomst en de manieren waarop de gemeente hier iets aan zou kunnen doen. In het Haagse onderzoek is ervoor gekozen om te kijken naar vijf wijken met verschillende opkomstpercentages.

In het najaar van 2023 zijn de uitkomsten van dit onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek laat zien dat het om een ingewikkeld probleem gaat en dat het niet vanzelfsprekend is dat acties om de opkomst te verbeteren direct effect hebben. De onderzoekers geven aan dat vertrouwen op de lange termijn wordt beïnvloed door de 'R3': Resultaat, Responsiviteit en Rechtvaardigheid. Oftewel: als we investeren in een gemeente die luistert, die resultaatgericht is en die eerlijk handelt, groeit het vertrouwen.

De duale werkgroep opkomstbevordering maakte hierna een doorstart als werkgroep participatie en democratie. Deze raads werkgroep met leden uit de VVD, D66, GroenLinks, CDA, DENK en de Haagse Stadspartij levert input voor de totstandkoming van de nieuwe participatieverordening en gaat aan de slag met het opstellen van een actieplan Participatie en Democratie.

Democratische participatie van jongeren

De Haagse gemeenteraad vindt het belangrijk om kinderen en jongeren kennis te laten maken met de lokale democratie. Daarom organiseert de gemeenteraad regelmatig voorlichtingsactiviteiten voor jongeren. Zo worden er jaarlijks diverse debatdagen georganiseerd voor scholieren en studenten. Ook ontvangt de gemeenteraad wekelijks diverse schoolklassen op het stadhuis. Daarnaast is in 2023 het eerste Haagse kindervragenuur georganiseerd.

Bezoeken van schoolklassen

Hoe is het om raadslid te zijn? Hoe oud is de burgemeester eigenlijk? En welke onderwerpen worden het vaakst besproken in de gemeenteraad? Deze vragen worden vaak gesteld als schoolklassen op bezoek komen in de raadzaal.

De gemeenteraad van Den Haag werkt hiervoor samen met ProDemos. Samen met hen bieden wij voor basisschoolkinderen uit groep 7 en 8 het programma Democracy aan. In dit educatieve rollenspel leren leerlingen spelenderwijs hoe gemeentepolitiek werkt. Tijdens Democracy bouwen de leerlingen samen aan een fictieve stad: gaan ze voor bedrijven of juist veel groen? Liever een groot ziekenhuis of toch een middelbare

school? Het budget is beperkt dus helaas kan niet alles een plaats krijgen. Tijd dus om samen keuzes te maken. En tot slot kunnen de leerlingen een raadslid het hemd van het lijf vragen. Het programma wordt gespeeld in de raadzaal van het stadhuis. In 2023 hebben 38 schoolklassen de gemeenteraad bezocht.

Kindervragenuur

De gemeenteraad van Den Haag organiseerde op donderdag 8 juni 2023 voor het eerst een kindervragenuur. Kinderen van de Prinses Marijkeschool, De la Reyschool en Kindcentrum Vroondaal kwamen naar het stadhuis om de raadsleden en burgemeester te bevragen over verschillende onderwerpen. Hun vragen gingen onder

andere over verkeersveiligheid, woningnood en maatregelen tegen pesten. Na de positieve reacties op dit eerste kindervragenuur, werd op 30 november een tweede editie van het kindervragenuur georganiseerd. Deze keer kwamen kinderen van de Annie MG Schmidtschool, islamitische basisschool Yunus Emre en OBS Benoordenhout naar het stadhuis om raadsleden, wethouders en de burgemeester vragen te stellen over verschillende onderwerpen. Hun vragen gingen onder andere over een rookverbod rond scholen, verkeersveiligheid, klimaat en het aanstellen van schoolhonden.

Debatdagen

In 2023 werden diverse debatdagen voor scholieren en studenten georganiseerd. Dit is voor ons een mooie manier om studenten te laten kennismaken met de werking van democratie en gemeentepolitiek. Samen met de Haagse Hogeschool organiseren wij jaarlijks een studentendebatdag voor de eerstejaars studenten bestuurskunde en overheidsmanagement. Tijdens het Groot Haags Studentendebat gingen studenten van ROC Mondriaan, de Haagse Hogeschool en Universiteit Leiden met elkaar in debat over verschillende stellingen. Dit debat werd georganiseerd door de DebatUnie. En het Heldringcollege organiseerde samen met Generatie aan Zet een debat voor Haagse VMBO-leerlingen.

Communicatie en Participatie

In het jaar 2023 hebben we veel activiteiten voorgezet die in 2022, na een aantal jaren coronapandemie, weer zijn opgestart. Om u een goed beeld te geven van de activiteiten die wij organiseren, worden in dit hoofdstuk enkele activiteiten toegelicht.

Uiteraard werden in 2023 ook de reguliere communicatiemiddelen ingezet, zoals de website, de Stadskrant en social media van de gemeenteraad. Inwoners konden hierop informatie vinden over agenda's en verslagen van raad en commissies en werden uitgenodigd om de vergaderingen te volgen.

Gast van de Raad

Gast van de raad is een initiatief van de gemeenteraad om inwoners kennis te laten maken met het werk van de gemeenteraad. Zij worden uitgenodigd als speciale gasten tijdens één van de vergaderingen van de gemeenteraad. De gasten van de raad worden verwelkomt door enkele leden van de gemeenteraad. Onder het genot van een kopje koffie of thee vertellen zij hen meer over het gemeentebestuur, het raadswerk en hoe besluiten worden genomen. Op de publieke tribune worden plaatsen voor de gasten gereserveerd zodat zij een deel van de raadsvergadering live kunt volgen. Tot slot wordt er nog even nagepraat met raadsleden. In 2023 zijn er 11 edities van Gast van de Raad georganiseerd. 9 edities voor alle inwoners van Den Haag, en twee edities speciaal voor medewerkers van de gemeente Den Haag.

Raad in de Stad

De gemeenteraad neemt belangrijke beslissingen over de stad en vertegenwoordigt alle inwoners van Den Haag. Dit werk kunnen de raadsleden niet zonder inbreng uit de stad. Met Raad in de Stad gaat de gemeenteraad langs alle stadsdelen in Den Haag om in gesprek te gaan met bewoners om te horen wat er leeft in deze wijken. In 2023 is de gemeenteraad op bezoek geweest in Scheveningen en Leidschenveen-Ypenburg.

In Scheveningen kwamen ruim 100 bewoners naar de bijeenkomst met de gemeenteraad op 15 februari in Muzee. Bewoners gaven onder andere aan dat zij meer aandacht willen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van Scheveningen. Ook werd er gepleit voor een cultureel podium en gaven bewoners aan dat ze graag willen meepraten over wat er in hun omgeving gebeurt.

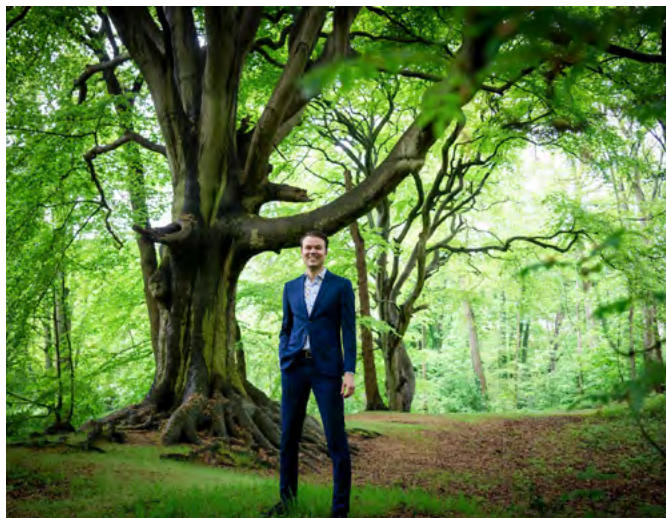
Op 28 juni waren ruim 50 bewoners aanwezig op de bijeenkomst met de gemeenteraad bij ROC Mondriaan. Hier werd onder meer aandacht gevraagd voor activiteiten voor jongeren in Leidschenveen-Ypenburg. Ook was er behoefte aan meer ontmoetingsplekken en het verbeteren van de verkeersveiligheid.

NK Zaalvoetbal voor gemeenteraadsleden

Op 30 september organiseerde de griffie het NK zaalvoetbal voor gemeenteraadsleden. Teams uit 16 verschillende gemeentes deden mee aan de strijd om de raads cup. Het was de tweede keer dat Den Haag dit voetbaltoernooi organiseerde. Het Haagse team eindigde op een mooie 7e plaats.

Fotoserie #raad070indestad

In 2022 zijn we begonnen met de fotoserie #raad070indestad op Facebook, Twitter en Instagram, waarin raadsleden vertelden waar zij zich in deze raadsperiode voor willen gaan inzetten. Nadat deze serie in februari 2023 was afgerond, zijn we gestart met een nieuwe fotoserie, waarin we de fractievertegenwoordigers van Den Haag voorstelden. Zo laten we de inwoners van Den Haag zien op welke onderwerpen de raad iets voor hen kan betekenen en welke politici er deze raadsperiode aan de knoppen zitten. Daarmee maken we het werk van de raad steeds concreter voor inwoners.

De raad in cijfers

Raad

- Vergaderingen gemeenteraad: **20**
- Gemiddelde vergaderduur: **9 uur en 15 minuten**
- Aantal insprekers in de raad: **156**
- Ingediende burgerinitiatieven: **0**

Instrumenten gemeenteraad

- Initiatiefvoorstellen: ingediend **12**
- Schriftelijke vragen: **467**
- Ingediende amendementen: **87**
- Aangenomen amendementen: **53**
- Ingediende moties: **824**
- Aangenomen moties: **474**
- Ingediende moties per begroting: **80**
- Aangenomen moties per begroting: **52**
- Mondelinge vragen: **0**
- Interpellaties: **0**
- Actualiteitendebatten: **6**
- Afronding commissiedebatten: **110**

Raadscommissies

- Raadscommissievergaderingen: **116**
- Werkbezoeken/werkbesprekingen raadscommissies: **50**

Gemeenteraad Den Haag 2023 in cijfers

Gemeenteraad

Vergaderingen

20

Gemiddelde vergaderduur

9 uur en 15 minuten

Aantal insprekers

156

Instrumenten

gemeenteraad

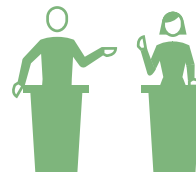
Initiatiefvoorstellen

12

Interpellaties

0

Afronding debat uit de commissie

110

Tweeminutendebatten

0

Actualiteitendebatten

6

Vragen

Schriftelijk

467

Mondeling

0

Amendementen

Ingediend

87

Aangenomen

53

Moties

Ingediend

824

Aangenomen

474

Moties per begroting

Ingediend

80

Aangenomen

52

De griffie

De raad krijgt ondersteuning van de medewerkers van de griffie. De griffie bereidt de vergaderingen voor, stuurt alle raadsvoorstellen en andere ingekomen stukken rond en zorgt ervoor dat de vergaderingen goed verlopen.

De griffier geeft leiding aan de griffie, is eerste adviseur van de gemeenteraad en ondersteunt de burgemeester in zijn rol als voorzitter van de raad.

In 2023 zijn er een aantal personele wisselingen geweest bij de griffie. Commissiesecretarissen Joost Kempers vond een andere baan en Zaineb Somra is met zwangerschapsverlof gegaan. In hun plaats zijn Faraz Safavi Nic, Daniel Wind en Harm-Jan Reemst de commissiesecretariaten komen versterkten.

Sharita Marapin is helaas uitgevallen en vervangen door Karin Goedhart. Trainee Jasper de Pater is, na een verlengde opdracht bij de griffie, een andere opdracht gaan doen binnen de gemeente Den Haag. Tot slot heeft de griffier eind 2023 een reorganisatietraject in gang gezet met als doel de organisatie van de griffie toekomstbestendig in te richten.

